

Sygn. akt V KK 281/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński (przewodniczący)

SSN Krzysztof Cesarz

SSN Jan Bogdan Rychlicki (sprawozdawca)

Protokolant Patrycja Kotlarska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Roberta Tarsalewskiego,
w sprawie **M. D.**

skazanego z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 37b k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 14 listopada 2017 r.,

kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na
niekorzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w P.

z dnia 20 stycznia 2016 r., sygn. akt VI K (...),

**uchyla wyrok w zaskarżonej części i sprawę w tym zakresie
przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w P.**

UZASADNIENIE

M. D. został oskarżony o to, że:

„1. w okresie od 17.07.2014 r. do 15.07.2015. w nieustalonym miejscu
dokonał przywłaszczenia powierzzonego przez Panią B. K. mienia, w postaci
pieniędzy w łącznej kwocie 3.430 zł. tytułem zapłaty za wykonanie szaf

wnękowych, na szkodę firmy S., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za podobne przestępstwo umyślne,

– tj. o czyn przewidziany w art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

2. w okresie od 14.08.2014r. do 15.07.2015. w nieustalonym miejscu dokonał przywłaszczenia powierzonego przez Panią I. P. mienia, w postaci pieniędzy w łącznej kwocie 6.009 zł. tytułem zapłaty za wykonanie mebli kuchennych, na szkodę firmy S.,

– tj. o czyn przewidziany w art. 284 § 2 k.k.

3. w okresie od 06.09.2014r. do 15.07.2015 w nieustalonym miejscu dokonał przywłaszczenia powierzonego przez Panią K. C. mienia, w postaci pieniędzy w łącznej kwocie 10,233 zł. tytułem zapłaty za wykonanie mebli, na szkodę firmy S.,

– tj. o czyn przewidziany w art. 284 § 2 k.k.

4. w okresie od 25.07.2014 r. do 15.07.2015. w nieustalonym miejscu dokonał przywłaszczenia powierzonego przez Panią D. O. mienia, w postaci pieniędzy w łącznej kwocie 9.500 zł. tytułem zapłaty za wykonanie mebli kuchennych, na szkodę firmy S., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za podobne przestępstwo umyślne,

– tj. o czyn przewidziany w art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

5. w okresie od 12.07.2014 r. do 15.07.2015 w nieustalonym miejscu dokonał przywłaszczenia powierzonego przez Panią P. L. mienia, w postaci pieniędzy w łącznej kwocie 4.000 zł. tytułem zapłaty za wykonanie mebli kuchennych, na szkodę firmy S., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za podobne przestępstwo umyślne,

– tj. o czyn przewidziany w art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.”

W toku rozprawy przed Sądem Rejonowym w P. w dniu 20 stycznia 2016 r., oskarżony przyznał się do zarzuconych mu czynów i wniósł o skazanie go bez przeprowadzenia rozprawy i wymierzenie mu kary 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz kary roku ograniczenia wolności połączonej z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w

stosunku miesięcznym oraz o zobowiązanie go do naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego kwoty 28 960 zł.

Prokurator i pokrzywdzony nie sprzeciwili się wnioskowi oskarżonego. Na podstawie art. 387 § 2 i 5 k.p.k., sąd postanowił uwzględnić wniosek oskarżonego i wymierzyć mu wnioskowaną przez niego karę, albowiem zostały spełnione „wszystkie warunki formalne i materialne oraz ujawnić wszystkie dowody wymienione w akcie oskarżenia”.

Sąd Rejonowy w P. wyrokiem z dnia 20 stycznia 2016 r., sygn. akt VI K (...), oskarżonego M. D. uznał za winnego popełnienia wszystkich zarzucanych mu czynów i na podstawie art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 37b k.k., wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności i rok ograniczenia wolności. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązał oskarżonego do naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego S. P. G., kwoty w wysokości 28 960 zł oraz zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania w całości oraz opłatę.

Apelację od tego wyroku w części, co do kary, wniósł oskarżony.

Zarządzeniem sędziego Sądu Rejonowego w P. z dnia 20 czerwca 2016 r., na podstawie art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 447 § 5 k.p.k. odmówiono przyjęcia apelacji oskarżonego, albowiem była ona niedopuszczalna z mocy prawa.

Powyższy wyrok uprawomocnił się w dniu 19 lipca 2016 r.

Od prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w P., na podstawie art. 521 § 1 k.p.k., kasację wniósł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny. Zaskarżając orzeczenie, na niekorzyść skazanego w części dotyczącej orzeczenia o karze, zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 387 § 2 i 3 k.p.k., polegające na uwzględnieniu wniosku oskarżonego M. D. o skazanie go bez przeprowadzenia postępowania dowodowego i wydanie wyroku skazującego odbiegającego od treści wniosku, co w konsekwencji doprowadziło do rażącego naruszenia prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 34 § 1a pkt 1 k.k. i art. 35 § 1 k.k., polegającego na orzeczeniu wobec oskarżonego kary roku ograniczenia wolności bez obligatoryjnego nałożenia obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne i określenia wymiaru tej pracy

w stosunku miesięcznym, co w rezultacie uniemożliwia jej wykonanie”. Skarżący na podstawie art. 537 § 1 i 2 k.p.k. wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w P. do ponownego rozpoznania.

Na rozprawie kasacyjnej Prokurator Prokuratury Krajowej zmodyfikował wniosek kasacji wnosząc o uchylenie wyroku w części, w której nie określono wymiaru godzin nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne i przekazanie sprawy tylko w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w P.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna. Zgodnie z treścią art. 425 § 2 zd. 2 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k., jak i uchwałą pełnego składu Izby Karnej mającą moc zasady prawnej z dnia 28 października 2015 r., I KZP 21/14, OSNKW 2016, z. 1, poz. 1, można na gruncie postępowania kasacyjnego zaskarżyć brak określonego rozstrzygnięcia sądu w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie. Bezsporne jest, że zaskarżony wyrok zapadł z rażącą i mającą istotny wpływ na jego treść obrazą art. 387 § 2 i 3 k.p.k., albowiem sąd pierwszej instancji w uwzględnieniu wniosku oskarżonego nie orzekł obligatoryjnego ściśle związanego z istotą kary ograniczenia wolności obowiązku wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym (art. 34 § 1a pkt 1 k.k., art. 35 § 1 k.k.). W rzeczy samej uchybienie to *de facto* uniemożliwia wykonywanie kary ograniczenia wolności i nie może być konwalidowane w innym trybie, a nawet w toku postępowania wykonawczego (art. 56 § 2 k.k.w., por. też wyroki SN: z dnia 27 kwietnia 2000 r., IV KKN 285/99, Prok. i Pr., wkł. 2001/2/4, z dnia 12 października 2006 r., WK 22/06, Lex nr 295219, z dnia 4 sierpnia 2011 r., II KK 18/11, Lex nr 960520, z dnia 5 lipca 2016 r., IV KK 48/16, Lex nr 20757/16).

Sąd Najwyższy, jakkolwiek dzieląc trafność stanowiska prokuratora Prokuratury Krajowej w zakresie modyfikacji zarzutu zawartego w kasacji, uznał jednak, że w niniejszej sprawie tzw. „pierwotnym” uchybieniem w procedowaniu przez sąd pierwszej instancji była rażąca i mająca istotny wpływ na treść wydanego przez niego wyroku, obraza art. 387 § 2 i 3 k.p.k. (art. 523 § 1 k.p.k.), co w konsekwencji skutkowało rażącą obrazą przepisów prawa materialnego, a to art. 34 § 1a pkt 1 k.k. oraz art. 35 § 1 k.k.

W związku z tym, w uwzględnieniu kasacji Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego, na podstawie art. 537 § 1 i 2 k.p.k., należało uchylić wyrok w zaskarżonej części i sprawę w tym zakresie przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w P. celem wydania prawidłowego orzeczenia.